

ex alia tamen etiam ad expensas, atque interesse manebit venditor obligatus. Quoad priorem paciscendi formam omnes emptori, evicta re, pretii repetitionem concedunt. Molin. *disp.* 380. num. 18. Anton. Gom. *variar. lib.* 2. cap. 2. n. 39. col. 8. *vers.* Primus quando expresse conventum est; Fontanella de pact. nuptial. part. 2. claus. 5. gloss. 8. part. 14. num. 93. Trentacinq. *variar. lib.* 3. tit. de emption. resol. 4. num. 17. *vers.* In primo casu, Caballin. de eviction. §. 5. num. 25. Guzman *cod. tract.* 9. 2. num. 73. Fachin. *controvers.* lib. 2. cap. 40. *vers.* Major controversia, Pereyra d. cap. 31. num. 112. & plures alii apud Hermosill. in l. 32. gloss. 6. num. 2. tit. 5. part. 5. Sed limitat Trentacinquius ex Bartolo, si expressum convenit, ut nec ad restituendum pretium venditor astringatur: cui jungendi Thesaur. *forens. quest.* 77. num. 6. lib. 1. Mantica. *decis.* 109. num. 1. & 2. Fontanella *sup.* num. 94. Guzm. num. 78. Hermosill. cum aliis num. 7. & n. 9. declarat procedere cum venditor scientiam rei alienæ non habet, si loqui si sciens certiore non fecerit emptorem, pacto non obstante propter dolum, etiam præter pretium expensas, ac interesse actione ex emptio præstare compellatur, de quo Molina ubi proxime, Fontanell. num. 96. & alii, quos refert Hermosilla, necnon Anton. Fab. in *ration. l. Tenetur.* 6. §. ult. de act. empt. & in l. Ex emptio, §. Qui autem, eodem tit. ubi probat non subsistere pactioem, quod re evicta, venditor pretium retineat; nam est contra bonam fidem contractus.

Ibi: Ego non diffiteor.

11 Quoad posteriorem formam conventionis, quod scilicet non obligetur venditor si res per tertium iudicè emptori auferatur, dissensus est non levis circa pretii restitutionem, cum ex causa speciali expressa contingit evictio. Communis vult, ut venditor conveniri non possit, Molina, Mantica, Trentacinq. & alii ex jam laudatis, & quos congerit Hermos. d. gloss. 6. num. 12. quam sententiam non admittit Molina, si venditor rei alienæ scientiam habuisse probetur: nec Odofred. in l. Qui libertatis, de eviction. nisi exprimat singula iter e usâ, & titulus, quo res evinci potest: atque ita satis non est dicere, Si evinatur res ex donatione; sed explicandum à quo sit facta evictio, ut refert Trentacinq. d. n. 17. *vers.* Tertiò declaratur, in fin.

12 Verùm à communi D. Covar. absolute recedit, probans venditorem ad pretii restitutionem compellendum: cui accedunt Caballin. de eviction. §. 5. num. 26. Morla *Empor. Jur.* tit. 9. in princip. num. 37. de contr. emption. Sesse *decis.* 14. num. 3. Rubens in l. Non solum, §. Morte, num. 444. de novi oper. nunciat. Pereyra d. cap. 31. num. 17. Surd. *conf.* 36. n. 6. & 22. Guzman. *sup.* 9. 43. à n. 11. Hermosill. d. num. 12. *vers.* Pro contraria. Hanc opinionem tutam, ac æquissimam arbitror, quia non caret dolo qui non aperit ementi suspitionem specificè, propter quam se ex certa aliqua causa teneri de evictione recusat; nam si securus foret, ut quid unius potius, quam cæterarum mentionem faceret? Et ita sentit Odofredus pronuper memoratus, dum requirit specificam causæ expressionem.

13 Juxta quam Odofredi declarationem communis opinio sustineri deberet, veluti si quis rem,

quam suam credebat, vendiderit cum pacto, ne ex certa causa, & titulo specialiter expresso, re evicta teneretur; quia ex illa suspicabitur, quod lis super proprietate moveri ab aliquo posset, cui si emptor plenè instructus consentiret, nec pretium, re amissa in iudicio recuperabit; nec enim ipse deceptus, nec venditor dolosus dici poterit: atque ita sentire videtur Molin. d. *disput.* 380. num. 18. ubi communem limitat in vendente scienter rem alienam: nec contrariam D. Covar. probat, licet hujus loci meminerit.

Vers. Tertia item non probatur.

Consentiunt Molina ubi proxime, & quor. 14 quot recensui supra, num. 11, at in specie, de qua numero precedenti, ratio ut retineat venditor iustè pretium, non deficit, quia nulla ignorantia in emptore considerari potest, qui periculum imminenti iudicium suscepit, seque dubio futuræ litis eventui subiecit, quod fortè cum pretii diminutione compensavit. Et quemadmodum emptor certioratus de vitio, aut morbo servi, quanvis illum ex ea causa amiserit, nullam in venditorem actionem habet, neque redhibitoria jvatur, ut pretium repetat, l. 66. tit. 5. part. 5. l. 1. §. 1. l. Quæritur 14. §. Si venditor, de adilit. edit. Hermosill. cum aliis in d. l. 66. gloss. 1. num. 1. similiter si præmonitus de qualitate, ac periculo rei venditæ convenit ne venditor ex ea causa evictionis nomine teneretur, profus actione carebit ad pretium, nec est venditori aliquid imputandum, qui palam & bona fide operatus sibi præcavit; sed emptori, qui in se periculum suscepit futuræ evictionis.

Ibi: Et tamen tenebitur evictionis actione.

Quoties convenit, ne venditor teneatur, re 15 per iudicem advocata ex certa causa, si ex alia sublequatur evictio, & pretium & expensas cum omni interesse præstabit, quod obiter præmisimus *sup.* num. 10. vide ibi laudatos: nec dubitari potest, quin in cæteris causis contractus maneat sub dispositione juris communis; imò venditor tacitè se ad evictionem omnium aliarum causarum astringit, dum excipit aliquam, cum exceptio firmet regulam in contrarium, l. Quæritur 12. §. Idem Pomponius domo, el. 2. de fund. instruct. l. Nam quod liquida 4. §. fin. de pen. legat. Barbosa cum pluribus axiom. 85. num. 4. ac dixi *sup.* lib. 1. cap. 6. num. 23. Sed et si res evicta non sit, quia emptor vincentem in iudicio superavit litis expensas à venditore persequetur, quod regulariter observatur. Anton. Gom. *variar. lib.* 2. cap. 2. num. 47. Barbosa *collect.* cap. fin. num. 20. de empt. & vendit. Fachin. *controvers.* lib. 2. cap. 39. Caballin. de eviction. §. 3. num. 146. Guzm. eodem tract. *quest.* 13. num. 1. licet num. 9. dubitet. Cevall. *quest.* 321. & alii apud Hermosill. in l. 32. gloss. 6. num. 27. qui etiam contra sentientes refert, & in affirmativa videt non immeritò, quandoquidem venditor ex natura contractus emptorem defendere suis impensis tenetur, quod non procedet si iusta litigandi causa absit in evincere tenente.

Vers.

Vers. Ad eam questionem, à qua.

Ad hanc questionem, ejusque resolutionem spectant prænotata *sup.* à n. 5.

Vers. Deducitur tandem ex Gregoriana.

16 Tertius casus, quo emptor re, quam emit, evicta nullum in venditorem regressum habet, notatur cum litem motam suo auctori non denunciavit, ut causam tueretur ille, propter quam omissionem nec pretium repetere licet, l. Emptor 8. l. Empti actione 21. C. de eviction. l. Si ab emptore 49. l. Si ideo 55. ff. eod. l. 32. tit. 5. p. 5. ubi Gregor. Lop. gloss. 4. Molin. de iust. & jur. *disp.* 380. num. 9. Castill. *controvers.* lib. 4. cap. 42. num. 95. Guzman. de eviction. *quest.* 39. num. 2. Fachin. *controvers.* lib. 2. cap. 35. in princip. Capic. *decis.* 106. num. 2. Petr. Greg. *Synagm.* lib. 25. cap. 22. num. 10. omiſſis pluribus, quos cumulat Barbosa *collect.* d. cap. ult. num. 7. Hermosill. in d. l. 32. *Partit. gloss.* 3. n. 1. Castill. ubi proxime.

Ad Num. 3.

17 Denuntiatione prætermiſſa, venditor evictionis nomine conveniri non poterit, etiam si litem super re venditæ agitari cognoverit. Tusch. *lit. E.* *concl.* 353. num. 1. Fachin. *sup.* *vers.* Quod attinet ad verum, Trentacinq. *variar. lib.* 3. tit. de emption. resol. 4. n. 15. in fin. Caballin. *sup.* §. 3. n. 4. & 5. Cancet. *variar. part.* 1. cap. 13. num. 63. *vers.* Quæ denunciatio, Fontanella de pact. nuptialib. claus. 5. gloss. 8. part. 14. num. 71. Guttier. de jurament. *confirmator.* cap. 61. num. 3. & 4. & alii apud Hermos. d. gloss. 3. num. 2. ubi latissime de denuntiatione. Vtrum ob non factam denuntiationem emptor pretium etiam amittat, discutit Trentacinq. num. 17.

Vers. Secundò non sufficit.

18 Denuntiationem faciens emptor debet protestari, ac requirere venditorem ut causæ excitatæ defensus assistat, alioqui de evictione si egerit, non audietur, l. 32. tit. 5. part. 5. ibi: Si el comprador dixere à aquel, que ge la vendió, que le venga à defender en juicio, Molin. ubi proxime, Guzman. *quest.* 4. n. 28. ubi alii, Fachin. d. cap. 35. Guttier. *sup.* n. 5. ad fin. Barbosa *collectan.* Clem. *Causam.* num. 12. de election. Verùm res est controversa, ut videre licet apud Guzman. de eviction. *quest.* 4. num. 21. cum seqq. & verius est, saltem quoad praxim, denuntiationem absque requisitione sufficere, ut emptor de evictione valeat agere; cum enim ad hoc certior fiat venditor, ut rem tueatur, tacitè inest requisitio, cujus omiſſio nocere non debet, cum expressio nihil operetur, l. 3. C. de fidejussorib. cum aliis apud me lib. 1. cap. 2. num. 42. Barbosa *axiom.* 89. num. 15. Sic resolvunt D. Covar. *instr. vers.* proximo, Gregor. Lop. in d. l. 32. *versus finem.* gloss. 4. Ant. Gom. d. cap. 2. n. 39. *vers.* Adde quod requiritur, Quæſada *question. jur.* cap. 10. num. 4. Hermosill. *dict.* gloss. 3. & 4. num. 64. in fin. Barbosa in l. Venditor, num. 19. de iudic. ubi alii.

Vers. Tertiò adhuc non sufficit.

Ut denunciatio proſit emptori ad agendum de 19 evictione, opus est quod venditori intimetur libellus adversarii cum citatione. Fachin. d. cap. 35. *vers.* Quoad secundum, Guttier. *sup.* num. 6. & 7. Tusch. *lit. E.* *concl.* 353. num. 9. Gamma *decis.* 79. num. 1. Caballin. *sup.* n. 33. Trentacinq. d. resol. 4. num. 3. & alii quos dat Hermos. d. l. 32. gloss. 4. num. 65. Veruntamen eam communem sententiam in praxi non servari, & sufficere quod iudicis autoritate venditor de lite moneatur, post Baldum observant Molina & Ant. Gom. ubi proxime, Petr. Barbosa num. 79. Cevall. *com. contra comm. quest.* 385. in fin. Hermos. num. 66. Scaccia de iudic. lib. 1. cap. 30. num. 7. Denuntiationem expensis emptoris interim faciendam, donec causa peragatur, tenet Thesaur. *decis.* 218. n. 3. Hermos. ubi nuper.

Ad Num. 4.

Regula tradita num. 17. limitatur communiter 20 in minore emente, qui etsi non denunciaret venditori, si hic aliàs scientiam litis obtineat, agere poterit de evictione. Molin. *disp.* 380. n. 13. *vers.* quando emptor est. Greg. Lop. in l. 32. gloss. 4. ad fin. tit. 5. p. 5. Mascard. de probat. *concl.* 614. num. 17. Barbosa *collect.* cap. fin. n. 12. de emption. Hermosill. in d. l. 32. gloss. 4. num. 87. Guzman. de eviction. *quest.* 5. n. 20. Gratian. *disceptat. cap.* 175. num. 33. Fachin. d. lib. 2. cap. 38. *vers.* Fundamentum est, & alii plures apud eos. Quod non procedit adversus minorem, aliumve similiter privilegiatum venditorem, ex vulgari juris regula, & l. Verùm 11. §. Item queritur, de minorib. l. Sed & milites 10. de excusat. tutor. cap. Auditis 3. de in integr. restit. Barbosa cum plurimis axiom. 190. num. 1.

Vtrum eodem privilegio gaudeat emens Eccle- 21 sia, D. Covar. in controversiam revocat, de qua Fachin. d. cap. 38. Guzman. *sup.* num. 21. cum seqq. Caballin. de eviction. §. 3. ex num. 102. Ea rejecta, asseverandum est, Ecclesiæ, ac piæ causæ competere evictionis actionem in venditorem litis motæ concium, etsi venditori non denunciaverit, quod cum nostro Præsule sustinent Molina, D. Lopez, Barbosa, Gratian. ubi proxime, Guzman. n. 29. *vers.* Standum tamen, Trentacinq. *variar. lib.* 3. tit. de emption. resol. 4. num. 14. *vers.* Tu ne discedas, Cald. Pereyra de emption. cap. 31. n. 69. Hermosill. *sup.* num. 88. quæ conclusio ut præcedens limitari debet.

Idem privilegium fisco tribuunt non pauci, ut 22 Peregrin. de jur. fisc. lib. 6. tit. 4. num. 39. Barbosa d. num. 12. Alfar. de offic. fiscal. gloss. 34. num. 70. Gratian. d. cap. 175. n. 33. Mascard. d. *concl.* 615. num. 17. licet contrarium sustineat Caballin. de eviction. §. 3. num. 106. & 107. Sed communis ut in superioribus erit restringenda.

Ibi: Sed contrariam sententiam.

Ideo minor, prætermiſſa nuntiatione, auditur 23 de evictione agens, quoniam debitorem suum absque interpellatione in mora constituit, ut observant laudati num. 20. eademque ratione Ecclesiæ tale privilegium conceditur, sicut videre licet apud recentos num. 21. Sed questionis est, utrum

Ecclesiam debitor non interpellatus poenam incurrat, de qua disputat D. Covar. & ad eam consule Guzman. *d. quæst. 5. à num. 26.* Escobar. *de ratiocin. cap. 15. à num. 33.* Trentacinq. ubi proximè, Fachin. *d. cap. 33.* qui cum pluribus asserunt, Ecclesiam uti jure minoris, & probat expressim lex finalis, *tit. ult. p. 6.* ubi idem de Fisco deciditur, ac tradit Escobar ubi proximè, Alfar. *sup. gloss. 9. num. 10. & gloss. 20. num. 31.* Hermosilla in l. 32. *gloss. 3. num. 89. tit. 5. p. 5.*

Verf. Multò minus prejudicat.

²⁴ Pro interpretatione plenissima capituli Potuit, de locat. adire potes Barbof. in *collectan. ibi.* & plures quos congerit.

Ibi: Cum aliqui ubicumque est dies.

²⁵ Vtrum quoties dies & poena est apposta, Sit locus moræ purgationi? discuteit Pichard. *disp. de mora, ex num. 69.*

Verf. Ultimò parum urget.

Refutatis quæ ob stare videbantur, resoluit D. Covar. pro Ecclesia: quod præmissum est *sup. num. 21.*

Ad Num. 5.

²⁶ Quintus adjicitur casus, ubi non denunciati actione evictionis experiri licet, cum venditor jurejurando promittit litem tueri, si qua super re empta moveatur, modò judicii undecunque notitiam obtineat, ut post Covar. sustinent Molin. *dict. disp. 380. num. 13. verf. Quando emptor.* Trentacinq. *d. tit. 4. resol. 3. n. 8.* Seraphin. *de privileg. juram. privil. 49. num. 2.* Fachin. *sup. lib. 2. cap. 36. à princip. Barbofa collect. cap. ult. num. 13. de emption. Guttier. de jurament. confirmat. cap. 61. num. 19.* Gratian. *disceptat. cap. 175. num. 30.* Cevall. *comm. cont. comm. quæst. 385. num. 3.* & alii, quorum potissima ratio, quia juramentum vim interpellationis habet. Dissentiunt non pauci, in quibus disputantes Caballin. *de eviction. §. 3.* Guzman. *cod. tract. quæst. 4.* Gald. Pereyra *de emption. cap. 31. num. 70.* qui referunt sequaces.

Ibi: Alioqui si venditor simpliciter.

²⁷ Venditor qui juramento firmavit contractam, de evictione non tenebitur, quamvis controversiam de re vendita alitunde cognoverit, si denunciare neglexerit emptor. Molin. *sup. Guttier. ubi proximè.* Trentacinq. cum aliis *d. num. 8. verf. Secundus casus.* Fachin. *d. cap. 36. verf. Didacus Covar.* qui & Guttier. observant, quod si in venditionis instrumento venditor exprimat, ac promittat, se causam tuiturum, ac deinceps jurejurando ad contractus, & omnium quæ scripturâ continentur, observationem se astringat, absque denunciaione poterit conveniri.

Ad Num. 6.

²⁸ Sextus casus accedit, quoties enim emptor probaverit justè rem evictam, nullumque jus suo auctori in illa competere, evictionis actione uti

permittitur, etiamsi litem non denunciaverit. Molin. *de just. & jur. disp. 380. num. 13.* Gregor. Lop. in l. 32. *gloss. 4. tit. 5. p. 5.* Ant. Gom. *variar. lib. 2. cap. 2. num. 39. col. 5.* Ant. Fab. in *Cod. lib. 8. tit. de eviction. definit. 25. n. 12.* Surd. *de aliment. tit. 9. quæst. 42. num. 28.* Fachin. *d. lib. 2. cap. 37. verf. Ego priorem.* Petr. Barbofa in l. *Venditor, n. 29. de judic. Fontanella de pact. nuptial. claus. 5. gloss. 8. part. 14. num. 75.* Guzman. *d. quæst. 4. à num. 77.* Cevall. *sup. n. 2.* Trentacinq. *d. resol. 4. num. 9.* Caballin. *sup. §. 3. ex n. 73.* Morla. *Empor. Jur. tit. 9. in princ. n. 40.*

De his quæ D. Covar. prosequitur, consulas mox laudatos, præsertim Caballinum, Guzman, Petr. Barbofam, Fontanellam, & alios, quos congeffit Hermosilla in l. 32. *gloss. 4. à num. 77. tit. 5. part. 5.*

Ad Num. 7.

Si venditor se obliget ad evictionem, quomodo-²⁹ docunque res sit evicta, opponere nequit denunciationis defectum, ne damnetur, si aliàs litis moræ scientia non caruerit. Trentacinq. *variar. lib. 3. tit. de emptione, resol. 4. num. 13.* Guzman. *de eviction. quæst. 5. num. 98.* Hermosill. *d. gloss. 4. num. 94.* Cald. Pereyra *de emption. cap. 31. n. 72.* Tusch. *lit. E, concl. 353. n. 59.* Molin. *d. disp. 380. n. 17.*

Ibi: Tametsi aliqui re evicta per sententiam.

Quoties per arbitros, compromittente emptore, res evincitur, actio evictionis in venditorem denegatur. Molin. *num. 21.* Greg. Lop. in l. 36. *gloss. 3. tit. 5. p. 5.* Surd. *decis. 22. n. 1.* Ant. Gom. *sup. num. 40.* Barbofa *collect. d. cap. fin. num. 19.* Guzman. *sup. quæst. 41. n. 1.* Caballin. *cod. tract. §. 5. num. 15.* Morla *Empor. Jur. tit. 9. in princip. n. 40. verf. Secundus casus.* Conclusio ampliatur si venditor in iudicem incompetentem prorogata jurisdictione consentiat, quia non ager de evictione Greg. Lop. & Ant. Gom. *ubi proximè.* Guzman. *n. 15.* Hermosill. *cum aliis in d. l. 36. Part. gloss. 3. num. 5.* Sed si emptor non sponte compromiserit, ac ex forma statuti, aut præcepto judicis arbitrorum iudicio se subiciat, evictionis actione juvabitur. Gregor. Lop. *d. gloss. 3.* Barbofa *d. n. 19.* Ant. Gom. *sup. Caballin. num. 17 & 18.* Guzman. *num. 5. & 7.* Gratian. *disceptat. cap. 227. num. 4. & 5.* Petr. Greg. *Syntagm. lib. 25. cap. 22. n. 10.* Idem juris erit, si venditor requisitus renuerit instrumenta quæ habet, ad instruendum arbitros exhibere. Gregor. Lop. *ubi sup.* & illi bonum jus non fecit Guzman. *num. 8.* Hermosilla *d. gloss. 3. n. 12.* Caballin. *num. 19.*

Præcedens resolutio etiam limitatur, si venditor de evictione promiserit, quomodo-³¹ que res sit evicta; tunc enim tametsi arbitrorum sententia damnetur emptor, in venditorem tamen actione gaudebit, adhuc denunciaione prætermissa, modò ad venditoris notitiam undecunque compromissum devenerit: quod noster Præses solum admittit si eligantur arbitri, ut de jure causam definiant, non ut amicabile compositores pro arbitrio decernant, quo casu ad pretium solum actionem concedit. Consule Greg. Lop. in *dict. gloss. 3.* Guzman. *num. 9.* Molin. *dict. disp. 380. num. 21.* Gratian. *n. 7.* Caballin. *sup. §. 3. n. 168.* & alios, quos dat Hermosill. *num. 15.* & adde Trentacinq.

Trentacinq. cum aliis laudatis *sup. num. 29.*

Ibi. Hinc inferitur etiam adjecta.

Hoc prænotavimus numero proximo. Vide Molinam *ibi.* Guzman. *quæst. 5. in fin.* Trentacinq. *sup. num. 13.* Gratian. *n. 43. & 44.* Sesse *decis. 14. num. 6.*

Ibi: Item deducitur, venditorem eisdem.

³² Licet venditor se subiciat evictioni qualiter-
cunque contingenti, conveniri nequit, si prorsus litem super re vendita tractari ignoravit, aut saltem ad pretium duntaxat damnabitur. Accedit Molina *d. disp. 380. num. 21.* Vide & alios proximè laudatos. Ego minimè à præfata duplici resolutione recederem, maxime ubi utrumque concurreret, tum ignorantia omnimoda venditoris, tum compromissio in arbitros; non enim ex clausula ampliante obligationem pro evictione præsumendum est, quod inverosimile videtur, nempe voluisse venditorem sibi defensionis facultatem adimere, cum res evinceretur, causâ legitimè non excusâ per arbitros, aut non exhibitis in iudicio etiam probationibus, quas ipse si litem sciret, producere posset. Facit lex *Cum de indebito 25. de probat. & quæ ibi communiter notantur ad rem conducunt.* Adde Barbof. *axiom. 112.*

Ad Num. 8.

³³ Oportet prænoscere, quod venditor accedens ad iudicium cum emptore jam ceptum, litem suscipit eo statu, quo existit, nec causa inchoari, aut retrocedere potest, quod ex aliis adnotavi *Prædictar. cap. 13. num. 4.* ideo ut denunciatio proficit, opus est quod fiat tempore habili, quo juxta juris ordinem liceat venditori suis defensionibus uti; alioquin emptori quasi non denunciati auxilium evictionis non præstabitur. Sed qua in parte iudicii denunciatio intervenire debeat, jure communi præsumitur non est; *l. Si rem, §. fin. de eviction.* Sic variæ reperiuntur sententiæ, quas D. Covar. hic refert. Illud sanè apud omnes convenit, quod emptor denunciare tenetur, cum integrum sit venditori plenè, ac legitimè causam tueri, si in prima, live in secunda instantia denunciatur. Greg. Lop. in l. 32. *gloss. 3. tit. 5. p. 5.* ubi Hermosilla plures cumulat. Molin. *sup. n. 9.* Ant. Gom. *d. cap. 2. num. 39. col. 3. verf. Dubium tamen est.* Guzman. *sup. quæst. 12. per tot.* Scaccia *de judic. lib. 1. cap. 30. n. 14.* Aug. Barbofa *collect. cap. fin. num. 7. de emption. Caballin. de eviction. §. 3. num. 144.* Pereyra *de emption. cap. 31. n. 50.* Maranta *de ordin. judic. part. 6. memb. 5. de laudation. num. 5.* Morla *Empor. Jur. tit. 9. in princ. num. 39.* Petr. Barbofa in l. *Venditor, num. 86. de judic. Tusch. d. concl. 353. num. 10.*

³⁴ In causis verò ubi de lucro captando agitur, donatarius, & similis antequam litem contestetur, de illa præmonere astringitur suum auctorem. *l. Qui concubinam 29. §. Si hæres, de legat. 3. ubi Bartol. num. 4.* Glossa *verb. Perficitur, in d. l. Si rem quam, §. fin. de eviction.* Tusch. *sup. num. 14.* Guzman. *num. 12.* Caballin. *§. 4. num. 38.* Hermosill. in d. l. 32. *gloss. 3. n. 73.* Maranta *ubi proximè.*

³⁵ Jure nostro regio denuncianda lis est ante publicatas attestaciones, *l. 32. l. 36. tit. 5. p. 5.* ut fert magis communis opinio, neque enim apud nos,

facta publicatione, testes admittuntur, *l. 5. tit. 6. lib. 4. Recop.* Similiter in gradu appellationis frustra denunciabitur, si in prima instantia litigantes ad probationem admitti sunt; nam super eisdem articulis testes producere prohibetur; *l. 4. tit. 9. lib. 4. Recopilat.*

Ad Num. 9.

Emptor ob propriam contumaciam ad rei ³⁶ restitutionem damnatus, actione evictionis carebit; non tamen hoc procedit cum, causâ per eam exactè defensâ, sub tempus sententiæ abest, quia non ex contumacia, sed ex meritis causæ pronunciat: quod post D. Covar. declarat Gregor. Lop. in l. 36. *gloss. 6. tit. 5. p. 5.* qua constitutione contrarium decusum videtur. Accedunt Guzman. *quæst. 39. num. 19.* Caballin. *§. 5. num. 5.* Hermosill. in d. *gloss. 6. num. 7.* qui enim toti causæ assistit, quanquam recedat cum sententia fertur, non præsumitur ob contumaciam condemnari. Menoch. *de præsumpt. lib. 2. præf. 70. num. 18.* & indistinctè quod emptor propter contumaciam damnatus non audiatur agens de evictione, observant Surd. *decis. 22. num. 1.* Didac. Perez in l. 1. *verf. Item etiam venditor non tenetur, tit. 7. lib. 5. Ordinar. Ant. Barbofa collect. d. cap. fin. num. 14.* Guttier. *de juram. confirmat. cap. 61. num. 13.* Bellacomba *comm. opinion. lib. 8. tit. 38. num. 60.* Capic. *decis. 106. num. 4.* Morla *sup. d. tit. 9. in princ. num. 40. verf. Septimus & ultimus.* Tusch. *lit. E, concl. 367. num. 1.*

Ibi: Tenetur quidem emptor condemnatus.

Ut emptori superato competat actio evictionis, ³⁷ tenetur appellationem interponere, nisi venditor adit cum sententia profertur. Greg. Lop. in l. 36. *gloss. 8. tit. 5. p. 5.* Molin. *disp. 380. num. 19.* Ant. Gom. *d. cap. 2. num. 39. col. 8. verf. Secundus est quando.* Morla *d. num. 40.* Tusch. *n. 23.* Cancr. *variar. part. 1. cap. 13. num. 68.* Guzman. *sup. q. 12. num. 16.* Pinel. in l. 1. *num. 50. limit. 3. C. de bon. matern. Fachin. controvers. lib. 2. cap. 40. verf. Sed & an emptor victus, cum seqq. Pereyra sup. n. 26.* Petr. Barbofa *num. 56.*

Questionis est tamen, an semper, vel quando ³⁸ emptor appellare teneatur. In qua Fachineus nonnullas tradit conclusiones, & nos aliquos casus distinguemus. Primus, cum constat de bono jure venditoris, & tunc appellationem necessariam fore emptori omnes fatentur, ut Gregor. Lop. Molin. Ant. Gom. & Fachin. qui rectè observat, hujusmodi appellationem non prodesse, ut emptor agere valeat de evictione, quæ non datur quoties per iniquitatem, aut imperitiam judex injustè decernit, ut statim ostendetur, nisi venditor se obligaret ad evictionem injustâ sententiâ contingentem Guttier. *sup. num. 17.* Secundus, si notorie appareat de evincens justitia, quo casu communiter resolvitur, absque controversia emptorem de evictione acturum, etsi à sententia non appellaverit, ut tenent expressim pronuper laudati.

Tertius est, ubi dubium jus litigantium agnos-³⁹ citur, aut propter probationum paritatem, aut propter Interpretum discrepantes opiniones: & tunc non teneri ad appellandum emptorem, sentiunt Fachin. *verf. Quarta conclusio.* Capic. *decis. 106. n. 4.* Scaccia *de appellat. q. 5. n. 14.* Greg. Lop. *d. gloss. 8.*